

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА СДРУЖЕНИЕ „ДЕТЕ И ПРОСТРАНСТВО“ ЗА 2019 ГОДИНА

Сдружение „Дете и пространство“ (СДП) е неправителствена организация в обществена полза, създадена през 2004 г. като резултат от работата на изследователска лаборатория в рамките на френско-българския обучителен проект „Да растеш без родители“. Основните дейности на Сдружението се концентрират в няколко направления: терапевтична работа с деца и младежи с психични проблеми и психично страдание и техните семейства; предоставяне на социални услуги в общността, издателска дейност, разработване на проекти и програми в областта на грижата за деца; междуекспертно сътрудничество. Сдружението подкрепя интердисциплинарния и интегрирания подход при работа в социалния сектор и в клиничната работа с деца и е сред най-търсените партньори в България по отношение на подкрепа чрез супервизии и обучения поради екипа си от специалисти – психолози, психиатри, психоаналитици, социални работници, педагози, терапевти с различна специализация.

СДП е лицензиран доставчик на социални услуги за деца и младежи.

Управителни органи и структура

Върховен орган на Сдружението е Общото събрание. Управителен орган на Сдружението е Управителният съвет. Той се състои от петима членове:

Д-р Любомир Жупунов – лекар-педиатър, детски психиатър, председател на УС

Д-р Весела Банова – психоаналитик, заместник-председател и терапевтичен директор

Станимира Начева – клиничен психолог

Анет Маринова-Митова – психолог

Ана Анчева - психолог

В организацията членуват професионалисти от различни области, свързани с благосъстоянието на детето.

Сдружение „Дете и пространство“ се представлява от своя председател на УС.

Административен капацитет на Сдружение „Дете и пространство“

Сдружение „Дете и пространство“ е регистрирано по ф. д. № 11354/04 г. от 09.11.2004г. на Софийски градски съд. Сдружението е вписано в Търговския регистър и на ЮЛНЦ, e-mail: child.space@abv.bg, интернет сайт: www.childandspace.com.

Към 31.12.2019 г. в услугите на СДП в София и Русе по трудово правоотношение са наети 74 лица, от които 9 за непълно работно време.

СДП е сред основните доставчици на социални услуги в България.

През 2019 г. СДП управляваше следните социални услуги: 6 социални услуги от резидентен тип и почасова грижа в Русе; два центъра за настаняване от семеен тип в София; една почасова социална услуга – ЦСРИ в София.

Управляваните от СДП социални услуги в общността са на база на сключени договори с общините Русе и София, следствие на спечелени конкурси за отдаване на управлението на социални услуги на външни доставчици от страна на съответната община.

В социалните услуги в общността от резидентен тип или така наречените семейни къщи деца и младежи с тежки увреждания, които не могат да живеят със семействата си, се отглеждат в среда, близка до семейната. В услугите в общността – дневни центрове и центрове за социална рехабилитация и интеграция, съгласно съответните стандарти, утвърдени от държавните институции, Сдружението предоставя широка гама от социални услуги за деца и техните семейства в подкрепа на пълноценен живот в общността. Ползвайки своя богат терапевтичен опит, СДП се старее да развива иновативни практики и да разширява методите на подкрепа за нуждаещите се деца, младежи и техните родители.

Екипите на всички социални услуги, които СДП управлява, редовно участват в обучителни модули с терапевтична насоченост, организирани с активното участие на СДП четири пъти годишно. Така се осъществява връзка между терапевтичния модел, застъпван и прилаган от членовете на Сдружението и конкретната работа с потребители, които са изложени на висок риск. Терапевтите на Сдружението осигуряват редовни групови и индивидуални супервизии за целия персонал в услугите, правят се обсъждания на случаи, групови практики и целеви обучения за персонала в отделните звена – на терен и изнесени. Редовно се извършва атестация на работещите в социалните услуги, чиито работодател е СДП.

I. Социални услуги, управлявани от Сдружение „Дете и пространство“.

1. Социални услуги в София

1.1. Резидентни услуги: ЦНСТДМУ- „Св. Стилиян“ – Люлин и „Слънце“ Слатина.
Двете услуги се управляват от СДП по договор със Столична община и имат един управител.

Основни дейности на двете услуги през 2019 г. са:

1. Ежедневни дейности - ежедневието на децата и младежите е организирано по начин, който стимулира развитието на техните умения и самостоятелност. Осигурява се необходимото лично пространство, както и 24-часова грижа.
2. Емоционална и психологическа подкрепа
3. Здравни дейности
4. Обучителни дейности
5. Организиране на свободното време
6. Жизнени умения за самостоятелен и независим живот и социално включване.

ЦНСТДМУ „Св. Стилиян“ – Люлин

През 2019 г. в ЦНСТДМУ Люлин бе настанено едно дете на 5 г., което е брат на едно от настанените по-рано момичета. Детето е вписано в регистъра за международно осиновяване. Общо настанени потребители - 6 /шест/, при капацитет 6.

Всички деца посещават училище, две – общообразователно, три – дневен център - ЦСОП „Проф. д-р Д. Ангушев“. С всички работят ресурсни учители.

Един път седмично посещават психолог в ЦСРИ, управляван също от СДП, три пъти седмично с тях работи трудотерапевт. Децата се справят добре с поставените им задачи. С тях работи и социален работник. Редовно посещават културни мероприятия- кино,

театър, цирк. В общността са приети добре. С ДСП - Люлин има установена екипна работа. Заедно се решават възникнали проблеми. Всички деца се срещат с родителите си поне един път месечно, при нужда се оказва подкрепа на родителите.

На всеки три месеца се провежда супервизия за намаляване на напрежението в екипа и обсъждане на проблеми, възникнали с децата. При необходимост супервизиите са и по-често. Вътрешните проверки се извършват от управителя.

Членове на персонала участват в обучения в рамките на терапевтичната програма „Детето и неговите симптоми“ на БОЛП. Председателят и терапевтичният директор на СДП подкрепят екипа при необходимост. С дарителска помощ бяха организирани почивки на море и в планината.

ЦНСТДМУ „Слънце“ – Слатина

Настанените деца и младежи са 7/ седем/ при капацитет 8 потребители. Шестима са младежи над 18 г. възраст, едно дете на 10 г. През годината няма движение на потребители.

С децата и младежите всеки ден работи социален асистент, който е с външно финансиране благодарение на дарителска подкрепа. Всички потребители бяха посещавани от доброволец кинезитерапевт, което доведе до положителни резултати. С тях работят още социален работник, ресурсен учител и специален педагог. През лятото настанените потребители с тежки увреждания бяха на почивка в гр. Момин проход.

Цялата дейност е насочена към подобряване на живота и здравето на децата и младежите.

За намаляване на напрежението и стреса на работещите в ЦНСТДМУ се провеждат супервизии на всеки три месеца. Детегледачките, които са в намален състав, се обучават за даване на първа помощ. Управителят и социалният асистент също участват в обучителни модули по терапевтичната програма „Детето и неговите симптоми“. Вътрешните проверки се извършват от управителя на услугата.

През 2019 г. е направена проверка от АСП.

1.2 Услуги почасова грижа. Център за социална рехабилитация и интеграция – „Таралежи“, София

ЦСРИ „Таралежи“ е специализирана социална услуга, насочена към предоставянето на подкрепа на деца с прояви на психично страдание и техните семейства, близки, полагащи грижа за тях възрастни. Във връзка с това, екипът на Центъра е обучен в изготвянето на специализирани оценки на психично състояние на дете или младеж, включително и в разработената от екипа на Сдружение „Дете и пространство“ оценка за наличие и степен на проявеност на психично страдание. За изготвянето на такива оценки ЦСРИ „Таралежи“ получава направление от Отделите „Закрила на детето“, в което е посочено изискването на специализирана оценка.

Работа с деца и семейства

През 2019 г. в ЦСРИ „Таралежи“ е оказана подкрепа на общо **76 деца и техните семейства или полагащи грижа за тях възрастни**. 55 от тях са с издадени направления или заповеди за работа от Отдел „Закрила на детето“, със срок за ползване на услугата минимум 3 месеца. Средната продължителност на издадените направления през годината е **6 месеца** – това е най-често посочвания период за работа от Отдел „ЗД“, а на заповедите е **1 година**. За половината от децата, с които работят специалистите в Центъра има издадени заповеди,

защото са деца настанени в Центрове за настаняване от семеен тип – 28 деца. С 14 деца от тях продължава дългосрочната терапевтична работа и през 2020г.

Децата и семействата с направления за работа са 27, от които 8 са с продължени направления, с които се извършва дългосрочна терапевтична работа от специалистите в Центъра. Това показва, че около една трета от потребителите или около 30% от семействата се възползват от възможността за предоставяне на дългосрочна терапевтична подкрепа. Останалите около 70% обаче, разпознават нуждата от краткосрочна подкрепа (в рамките на 6 месеца). В повечето от тези случаи се касае за моментни ситуации, които са идентифицирани от семействата или по препоръка и насока на други специалисти (учители, лични лекари, училищни и частни психолози и т.н.) като „проблемни” и след тяхното „отшумяване” и „затихване” родителите не изразяват желание за продължаване на терапевтичната работа.

През 2019 г. децата и родителите, с които са проведени консултации и индивидуална терапевтична работа и/или са били в оценъчен период са 21 семейства – т.нар. самозаявили се потребители.

През годината са провели над 99 срещи с родители - проведени в присъствието на поне един родител и минимум един член на терапевтичния екип на Центъра и за които са изготвени протоколи с подпис на присъстващите. Намерението и целта е през 2020 г. броят на официално проведените срещи с родители да се увеличи.

Проведени консултации с детски психиатър

През 2019 г. детският психиатър д-р Любомир Жупунов е провел 14 консултации с деца и семействата им. Повечето от консултациите бяха заявени по преценка на терапевтичния екип в Центъра и бяха проведени още в началото на постъпването на децата в услугата. За едно от децата д-р Жупунов изготви доклад относно психичното състояние на детето, който бе предоставен на родителите и на Отдел „Закрила на детето”. Това е и единственото дете от самозаявили се родители, с което не е започната в последствие работа в Центъра. Проведените консултации с детския психиатър ориентират работата на терапевтичния екип и дават насока на родителите. В някои от случаите семействата са били насочвани към провеждане на изследване и диагностика в специализирани психиатрични клиники.

Проведени срещи с други институции

През 2019 г. са проведени 10 работни срещи с други институции. Целта на проведените срещи е организирането на мултидисциплинарна работа по конкретни случаи. Обсъждането на детайли по случаите, с които работи ЦСРИ и на възможностите как да се осигурява подходяща и адекватна подкрепа на децата и семействата е една от основните цели на екипа на Центъра.

Тенденцията в края на 2019 г. е в посока на необходимостта от съвместна работа с училища и детски градини по отношение на конкретни случаи. Проведените до момента такива срещи дават видим резултат по отношение присъствието на децата и семействата в образователната система и работа в посока превенция на отпадането на деца от училище. Желанието и усилията на екипа на ЦСРИ „Таралежи” е да се планират регулярни срещи с институции от образователната система. Проведените през 2019 г. срещи в Отделите „Закрила на детето” отново целят една съвместна работа по случаи, синхронизиране на действията, обмяна на наблюдения и информация, както и осъществяването на обратна връзка от страна на специалистите, работещи в ЦСРИ, спрямо тяхното мнение и становище.

През 2019 г. Сдружение „Дете и пространство“ осигури квалификацията на екипа на ЦСРИ „Таралежи“ чрез включването на специалистите на Центъра в 7 обучения и 4 семинара. Във връзка с политиката на Сдружението за придружаване и подкрепа на терапевтичния екип, част от който са специалистите, работещи в ЦСРИ и оказване на подкрепа по отношение на клиничната работа, проведени 19 групови и 7 индивидуални супервизии през годината. Супервизиите бяха осъществени от 7 различни специалисти и експерти.

Терапевтичната подкрепа, която Сдружение „Дете и пространство“ осигурява на екипа на ЦСРИ, посредством включването в и провеждането на обучения, осъществяването на супервизии, клинични обсъждания и работни срещи е изключително важна и основополагаща за развитието на Центъра и квалификацията на специалистите.

Насочване към услугата

През 2019 г. ЦСРИ „Таралежи“ разшири обхвата на начините, по които се насочват потребители към услугата. През годината имаше насочени деца и техните семейства, освен през Отделите „Закрила на детето“ от: училищни психолози, лични лекари, учители, колеги от неправителствени организации, частни психолози и психотерапевти. Това показва, че Центърът започва да става разпознаваем и от други професионалисти, извън социалната система, като място, на което може да се окаже подкрепа на деца и семейства със затруднения от различен характер.

2. Социални услуги в Русе

2.1 Резидентни услуги. ЦНСТДМУ 2 и ЦНСТДМУ „Вяра“ за деца и младежи с увреждания. Имат един управител.

От септември 2009 г. Сдружението управлява Център за настаняване от семеен тип - 2, в който има настанени деца и младежи от ДДМУИ с. Могилино. Към 2019 г. броя на настанените деца и младежи са 8 от капацитет 10, поради напускане на две от тях, като едното е реинтегрирано в семейна среда, а другото е осиновено в чужбина.

От април 2015 г. Сдружението управлява Център за настаняване от семеен тип „Вяра“, създаден по проект „Нашите деца са нашата отговорност“ – разкриване на комплекс от резидентни услуги в община Русе. Към 2018 г. капацитетът на центъра е запълнен и в него са настанени 14 деца и младежи.

Двете резидентни услуги имат един управител. За децата и младежите се полагат 24-часови грижи, които задоволяват техните нужди и интереси според индивидуалните потребности и възможности на всяко дете или младеж. Уютната и благоприятна среда допринася за тяхното развитие. По голямата част от децата и младежите ходят на училище, на Дневен център за деца и младежи с увреждания, общуват с различни хора извън центровете, ходят на летни лагери. В двата центъра храната се приготвя всекидневно, с участието на потребителите и е съобразена с техните желания и заболявания. Екипът, работещ в центровете е отдаден на работата си и поддържа подхода, че да си различен не е недостатък, а възможност и че всеки човек трябва да има своя шанс да се развива, да се радва на живота и да постигне и покаже пълния си потенциал. Всяка година се организира „Ден на отворените врати“.

През 2019 г. екипите са преминали обучения и супервизии, с цел развиване на професионалния капацитет. Оказва се методическа подкрепа за работа с деца и младежи с увреждания. Детски психиатър провежда супервизия, относно психичното състояние на децата. По време на регулярните срещи се обсъждат текущи въпроси, свързани с децата и информацията за тях, която да се вписва във личните им дневници за развитие. В центровете се провеждат ежемесечни оперативки, на които се обсъждат въпроси,

свързани с ежедневните дейности. Ежегодно се провеждат годишни атестации на персонала.

Поради спецификата на заболяванията на децата и младежите, които са настанени в двата центъра, е осигурено медицинско лице, което приготвя предписаните медикаменти, проследява приема им и здравословното им състояние. Поддържа се контакт с личния лекар на децата/младежите и при необходимост се извършват прегледи и консулти.

Децата и младежите ползват социална услуга Дневен център за деца и младежи с увреждания „Мечо Пух“, също управляван от Сдружение „Дете и пространство“, където различни по вид специалисти, сред които кинезитерапевти и ерготерапевти предоставят специализирана терапевтична помощ, с цел задоволяване на ежедневните им здравни и рехабилитационни потребности. Част от младежите работят в социално предприятие на Сдружението.

Провеждат се индивидуални и групови занимания под ръководството на арт-терапевта, социалния работник и възпитателя, като целта е да се изведат индивидуалните специфични умения на всяко едно от децата и да се развива неговия потенциал. Работи се в посока развитие на фина моторика и овладяване и развитие на умения според индивидуални особености на децата. Използват се техники от музико и арт терапията, правят се разходки на открито, моделиране и творчество, насочени към развитие на фината моторика, творческо мислене и образователни дейности. Децата и младежите се включват в разходки, придружавани от някой специалист или служител, с цел усвояване на нови социални умения като пазаруване, социални контакти в общността и усвояване на подходящ модел за поведение с хора извън къщата. Редовно се закупуват дрехи и обувки, тъй като децата ежедневно посещават училище и дневен център и стремежът е да бъдат добре облечени, за да не се чувстват по-различни от останалите деца. През 2019г. е назначен на граждански договор кинезитерапевт. Част от децата и младежите се посещават от близки и роднини.

Социалните услуги са предоставяни съгласно утвърдената методика за Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания. Дейностите са реализирани съгласно детайлизираната програма, представена при провеждане на конкурс за доставчик на социалната услуга. В центровете има разработени и утвърдени от Председателя на УС на Сдружение „Дете и пространство“ процедура за вътрешен контрол и мониторинг. Изготвени и представени в срок в община Русе са 4 тримесечни технически доклада с приложения и снимков материал от различни дейности. Не са констатирани пропуски.

През април 2019 г. бе извършена атестация на целия персонал. Извършена е и проверка от РЗИ, Инспектората на АСП, община Русе – дирекция „Социални и здравни дейности“ – планова.

Партньорски отношения са създадени с Русенски университет. Студенти от специалност „Социални дейности“ използват ЦНСТДМУ като база за практика и обучение.

2.2. Социална услуга за пълнолетни лица – ДЦПЛУ

Социалната услуга Дневен център за пълнолетни лица с увреждания – Русе се предоставя в сграда публична общинска собственост, намираща се в гр. Русе, ул. „Искър“ № 41. Капацитетът на социалната услуга е 25 /двадесет и пет/ потребители, обслужвани от 13 души персонал. Предоставянето на социалната услуга е обезпечено с държавната издръжка за съответната година съобразно нормативните изисквания.

Услугата е предназначена за пълнолетни лица от 18 до 35 години с двигателни, зрителни, ментални и множествени увреждания и техните семейства от Община Русе. В нея пълнолетните лица със специални потребности получават индивидуални и групови грижи. Предоставяната подкрепа за родителите спомага за намаляване на чувството им на изолация от обществото. Услугата позволява на пълнолетни лица с увреждания, отглеждани в семейна среда, както и в услуги от резидентен тип, да получат безплатно специализирана терапевтична помощ – кинезитерапия, ерготерапия, психологическо консултиране и терапия, качествени услуги за цялостно обслужване през деня на младежите, задоволяване на ежедневни и рехабилитационни потребности, организация на свободното време и личните контакти.

В ДЦ се организират терапевтични ателиета за индивидуална и групова работа, в които потребителите са придружавани от екип от специалисти - ерготерапевт, психолог, социални работници, кинезитерапевт, трудотерапевт. Клиничната работа се ориентира от убеждението, че няма готови решения и общоприети норми. За това екипът се стреми да не знае вместо потребителите, а да ги следва и да им партнира в изобретяването на собствени решения.

Силни страни в предоставянето на социалната услуга са изграждане на повторемост и предвидимост в дневния режим, базиран на групови терапевтични ателиета и индивидуална работа, с включено време за почивка и свободни занимания. Престоят им е структуриран и се следва определен ритъм на дейностите. Особено добре се отразяват на младежите разходките и екскурзиите сред природата.

Въведен е Регистър за настанените пълнолетни лица, потребители на услугата, който се води от начало на стартиране на социалната услуга. Към момента на отчета 31.12.2019 г. в Регистъра са записани общо 104 потребители. Дневният център има издадени 39 направление от отдел „ХУСУ“ и се посещава от 39 потребители, като всички потребители ползват индивидуална терапевтична работа в рамките на полудневната грижа. 35 потребители са от резидентна услуга и 4 потребители от семейство.

Всички младежи, настанени с направление от ХУСУ- ДСП, имат ЕР на ТЕЛК с % на инвалидност от 70 до 100%. Със 100% инвалидност са 25 младежи, с 95 % - 9 младежи, с 80% - 2 младеж, със 75% - 2 младежи и със 71% - 1 младеж. Преобладаващи заболявания: Дълбоко умствено изоставане – 6 младежи; Тежко умствено изоставане - 20 младежи; Умерено умствено изоставане – 11 младежи; Леко умствено изоставане – 2 потребителя; Шизофрения – 17 потребителя; ДЦП и спастична квадрипареза - 19 потребителя, Слепота – 3; Глухонемота – 2; Атипичен аутизъм – 2; Биполарно афективно разстройство – 1; ЕРІ – 12 потребителя; Спина бифита – 1. Всички младежи имат по повече от две заболявания.

При повечето лица се наблюдава напредък в тяхното индивидуално, физическо, емоционално, познавателно и социално развитие. Подобрява се тяхната самостоятелност в самообслужването, тяхното функциониране в социален аспект.

През 2019 г. услугата се промотира чрез информационни срещи с родители, с поставяне на информационно табло в центъра, където са изложени материали, изработени в терапевтичните, публикации в местните медии, на сайта на СДП, изработени „дипляни“, обучителен филм. Потребителите взеха активно участие в различни дейности и фестивали. За потребители и специалисти бе предизвикателство извеждането им на голяма сцена пред публика, организацията на мащабни мероприятия, наситени с много социални контакти и предизвикателства:

- Празнуване на именни и рождени дни, участие в ателиета, съпътстващи терапевтичната дейност на специалистите; изработване на поздравителни картички, сувенири. По-важни събития за отчетния период са: Посрещане на Баба Марта; Участие в Мартенски и Коледен базар; Посрещане на Пролетта и празник по случай Благовещение; запознаха се и се приобщиха към християнските празници и обичаи Лазаруване, Цветница, Великден; боядисваха яйца; празника за Деня на християнското семейство; Коледно тържество;

- Участие в Регионален форум „Добри образователни и професионални практики в областта на социалните дейности” организиран от РУ „Ангел Кънчев”. Изнесена презентация. В дейностите от ежедневието бяха включени и студенти, провеждащи своята учебна практика в ДЦ.

- Творческа работилница съвместно със студенти от РУ по проект „Образователна и социална платформа за знание, творчество, растеж и развитие”, реализиран от клуб на социалния работник към РУ; станалото вече традиция участие във фестивалът „Като звездите”, „Светът е за всички”; коледен концерт по проект „Русе - град на знанието, творчеството и свободния дух”, като естествен завършек на Проект „Образователна и социална платформа за знание, творчество, растеж и развитие” - проект на РУ в партньорство с Община Русе, финансиран от фондация „Русе – град на свободния дух”.

Кулминацията в промотиране на услугата бяха ден „Отворени врати” и празнуване 5-годишен юбилей на дневния център. По голяма част от потребителите взеха активно участие в подготовката на празника.

Съгласно изготвен от Сдружение „Дете и пространство” годишен план за квалификация бяха извършени регулярни квалификационни дейности:

- Участие в обучение на тема „Ново законодателство за хората с увреждания” – Закон за хората с увреждания и Закон за личната помощ;
- Участие в клинична програма „Детето и неговите симптоми”;
- Участие в обучение „Практика по прилагане на ЗОП и ППЗОП; Промени в правната уредба в сила от 01.03.2019 г.;
- Участие в регионален форум с международно участие „Добри образователни и професионални практики в областта на социалните дейности;
- Проект „Образователна и социална платформа за знание, творчество, растеж и развитие”, реализиран от клуб на социалния работник към РУ – Да общуваме без бариери”; - "Да оказваме подкрепа и помощ компетентно (усвояване на знания и умения за използване на психотерапевтични подходи в помагачите дейности"; "Обучение за усвояване на знания и умения за използване на Международна класификация на функционирането, уврежданията и здравето за деца и младежи"; „Обучение за усвояване на знания и умения за използване на различни типове интелигентности като инструмент за работа в социалните услуги”;
- Кръгла маса – Интегриран подход на община Русе, за интеграция на ромите и други уязвими групи на територията на общини от област Русе, финансирани от Българо-швейцарската програма за интеграция на ромите и други уязвими групи;
- Участие в заключителна конференция при приключване на проектните дейности по проект “Разкриване на общностен център за предоставяне на почасови социални

услуги "Личен асистент", "Социален асистент" и "Център за социална рехабилитация и интеграция" в Община Русе ;

- Включени всички служители от ДЦПЛУ в „Провеждане на специализирани обучения на екипи от действащи социални услуги“ по проект „Повишаване капацитета на служителите в сферата на закрилата на детето, социалните услуги и социалното подпомагане по ОПРЧР към Агенция за социално подпомагане;
- Обучение на кинезитерапевт по метода БОБАТ – трета част;
- Проведено изнесено обучение под формата на Тийм билдинг на тема: „Възможна работа в екип с деца и младежи с психично страдание. Разлика между агресия и насилие. Клиничен подход към случаите с които работят специалистите.“- обучител Любов Лукарева, психолог към СДП;
- Проведено обучение с прожекция и анализ на теми от филма „Под открито небе“ Интерактивна практика за развитие на умения за самостоятелен живот на хората с интелектуални затруднения.

Работата на специалистите е тежка, често пъти водеща до „прегаряне“ и в тези случаи много навременна и полезна е ежемесечната супервизия, която подпомага трудовия процес.

В Дневния център има разработена и утвърдена от Председателя на УС на Сдружение „Дете и пространство“ **Процедура за вътрешен контрол и мониторинг**. През 2019 г. не е постъпила информация за случаи на насилие и злоупотреба с потребителите. Няма инциденти и травми на потребителите по време на престоя им в дневния център. Не са регистрирани случаи на инфекциозни заболявания. През юни бе извършена атестация на целия персонал. През годината проверки са извършвани от община Русе, Инспектората към АСП, РЗИ. Не са констатирани нарушения от проверяващи институции. Партньорски отношения са развити с Русенски университет. Студенти от специалностите „Социални дейности“ и „Ерготерапия“ използват ДЦ като база за практика и обучение.

ДЦПЛУ поддържа партньорски отношения и с магазини „ТЕХНОПОЛИС“ и „ПРАКТИКЕР“.

2.3. Дневен център за деца и младежи с увреждания - седмична грижа „Мечо Пух“

Социалната услуга Дневен център за деца и младежи с увреждания – седмична грижа „Мечо Пух“ – Русе се предоставя в сграда общинска собственост. Капацитет на социалната услуга е 20 потребители /12 дневна грижа и 8 полудневна или почасова грижа/, съгласно сключен Договор с община Русе за предоставяне на социална услуга.

Услугата е предназначена за деца и младежи от 3 до 18 г. /20 г., ако са учаци/ с двигателни, зрителни, ментални, множествени увреждания и психични страдания, диагностицирани с протокол от ЛКК, епикриза от лекар-специалист или ТЕЛК и техните семейства от Община Русе, които се нуждаят от работа със специалисти за разширяване на възможностите за социално включване. Посочената целева група е сред най-рисковите, застрашени от социално изключване в българското общество. Потребители на услугата могат да бъдат и са, както деца с увреждания, отглеждани от своите родители, семейства на близки и роднини и в приемни семейства, така и деца с увреждания, настанени в услуги от резидентен тип, а също така и родители на деца с увреждане.

При капацитет 20 потребители, през годината са преминали през социалната услуга 73 деца и младежи, като пълняемостта е средно 25 деца и младежи, от които 12 на дневна грижа, 10 полудневна грижа и 3 почасова грижа/индивидуална терапевтична работа, с двама и повече специалисти/. Съотношението между потребители от семейства и от резидентни услуги е 13 към 12 потребители. С подновени направления и договори 22, ново постъпили 8, прекратени 18 потребители. Основната причина за прекратяване на услугата е навършена пределно допустима възраст. Напусналите са пренасочени в ДЦПЛУ.

Всички деца и младежи са настанени с направление от ОЗД, и имат ЕР на ТЕЛК с % на инвалидност от 80 до 100%. Със 100% инвалидност са 10 деца, с над 90% - 10 деца, с над 80% - 4 деца, и 1 дете с ЛКК от ЦПЗ. Преобладаващи заболявания: Генерализирано разстройство на психологичното развитие – синдром на ранен детски аутизъм – 10 деца; Дълбоко и тежко умствено изоставане - 3 деца; Умерено умствено изоставане – 9 деца; ДЦП и спастична квадрипареза - 4 деца, ВСМ – 2 деца, ЕРІ – 3 деца, Аноксично увреждане на гл. мозък с мултикистична енцефалопатия 1 дете, други неуточнени синдроми, засягащи няколко системи – 1 дете. Всички деца имат по повече от едно заболяване.

Основната цел е подобряване качеството на живот за деца и младежи със специални потребности и психично страдание, и намаляване на рисковете, водещи до социалното им изключване и изолация, както и подкрепа на уязвимите семейства.

Сформиран е екип от специалисти, с което е осигурен ресурсния капацитет за цялостното обслужване на децата през деня, свързани с предоставянето на храна, задоволяване на ежедневните и рехабилитационни потребности, организация на свободното време и личните контакти, почасова рехабилитация и семейно консултиране. Реализират се чрез изпълнение на индивидуалните и групови сесии с потребителите. С децата и младежите работят 12 души: психолог, логопед, специален педагог/олигофренопедагог/, кинезитерапевт, ерготерапевт, социален работник. Специалистите са подкрепени от 2 детегледачки. Няма текучество на персонал в СУ. Родителите получават допълнителна подкрепа при организиране транспорта на децата от училище до ДЦ.

Въведен е и се поддържа Регистър за настанените деца и младежи, потребители на услугата, който се води от стартирането на социалната услуга. Водят се и пълен набор от задължителната документация, съгласно НКССУД, Правилника за ВТР, Правилник за организиране дейността в социалната услуга, Детайлизирана програма за реализиране на дейността на СУ. При извършваните регулярни проверки от страна на община Русе, РЗИ и АСП не са констатирани пропуски или нарушения.

През 2019 г. услугата се промотира чрез информационни срещи с родители, с поставяне на информационно табло в центъра, където са изложени рисунки, апликации и други продукти и материали изработени от децата в терапевтичните ателиета по време на техните занимания, публикации в местните медии, на сайта на СДП.

Потребителите взеха активно участие в различни дейности и фестивали. За потребители и специалисти бе предизвикателство извеждането на децата на голяма сцена пред публика, организацията на мащабни мероприятия, наситени с много социални контакти:

- празнуване на именни и рождени дни, участие в ателиета, съпътстващи терапевтичната дейност на специалистите; изработване на поздравителни картички, сувенири. По-важни събития за отчетния период са: Посрещане на Баба Марта; Участие в Мартенски базар; Посрещане на Пролетта и празник по случай Благовещение;

запознаха се и се приобщиха към християнските празници и обичаи Лазаруване, Цветница, Великден; боядисваха яйца; празнуване Деня на детето; празника за Деня на християнското семейство; Коледно тържество, Участие в Коледен базар с материали изработени в ателие Арт терапия.

- Участие в Регионален форум „Добри образователни и професионални практики в областта на социалните дейности” организиран от РУ „Ангел Кънчев”.

- В дейностите от ежедневието бяха включени и студенти, провеждащи своята учебна практика в ДЦ.

- Кулминацията в промотиране на СУ са дейностите свързани с организацията и реализацията на „Отворени врати” и празнуване 5 годишен юбилей на дневния център. Всички потребители взеха активно участие в подготовката на празника. Празникът бе организиран за децата, като им донесе много положителни емоции, социални контакти с гости и приятели. Родителите станаха съпричастни на празника, видяха своите деца в една друга светлина, участващи в тържеството с емоция.

- Творческата работилница съвместно със студенти от РУ по проект „Образователна и социална платформа за знание, творчество, растеж и развитие”, реализиран от клуб на социалния работник към РУ; станалото вече традиция участие във фестивала „Като звездите”, „Светът е за всички”; коледен концерт по проект „Русе - град на знанието, творчеството и свободния дух”, като естествен завършек на Проект „Образователна и социална платформа за знание, творчество, растеж и развитие” - проект на РУ в партньорство с Община Русе, финансиран от фондация „Русе – град на свободния дух”.

Съгласно изготвен от Сдружение „Дете и пространство” годишен план за квалификация, с цел развиване на професионалния капацитет на екипа, и през тази година се извършват регулярни квалификационни дейности, включени в плана.

- Участие в обучение на тема „Ново законодателство за хората с увреждания” – Закон за хората с увреждания и Закон за личната помощ;

- Участие в клинична програма „Детето и неговите симптоми”;

- Участие в обучение „Практика по прилагане на ЗОП и ПЗОП; Промени в правната уредба в сила от 01.03.2019 г.;

- Участие в регионален форум с международно участие „Добри образователни и професионални практики в областта на социалните дейности;

- Проект „Образователна и социална платформа за знание, творчество, растеж и развитие”, реализиран от клуб на социалния работник към РУ – Да общуваме без бариери”; - "Да оказваме подкрепа и помощ компетентно (усвояване на знания и умения за използване на психотерапевтични подходи в помагащите дейности"; "Обучение за усвояване на знания и умения за използване на Международна класификация на функционирането, уврежданията и здравето за деца и младежи"; „Обучение за усвояване на знания и умения за използване на различни типове интелигентности като инструмент за работа в социалните услуги”;

- Кръгла маса – Интегриран подход на община Русе, за интеграция на ромите и други уязвими групи на територията на общини от област Русе, финансирани от Българо-швейцарската програма за интеграция на ромите и други уязвими групи;

- Участие във Фокус група по проект на РДСП;

- Участие в заключителна конференция при приключване на проектните дейности по проект "Разкриване на общостен център за предоставяне на почасови социални услуги "Личен асистент", "Социален асистент" и "Център за социална рехабилитация и интеграция" в Община Русе ;
- Включени всички служители от ДЦДМУ-СГ в „Провеждане на специализирани обучения на екипи от действащи социални услуги” по проект „Повишаване капацитета на служителите в сферата на закрилата на детето, социалните услуги и социалното подпомагане по ОПРЧР към Агенция за социално подпомагане;
- Обучение на кинезитерапевт по метода БОБАТ – трета част;
- Проведено изнесено обучение под формата на Тийм билдинг на тема: „Възможна работа в екип с деца и младежи с психично страдание. Разлика между агресия и насилие. Клиничен подход към случаите с които работят специалистите.”- обучител Любов Лукарева, психолог към СДП;
- Проведено обучение с прожекция и анализ на теми от филма „Под открито небе”;
- Интерактивна практика за развитие на умения за самостоятелен живот на хората с интелектуални затруднения.

В Дневния център има разработена и утвърдена от Председателя на УС на Сдружение „Дете и пространство” **Процедура за вътрешен контрол и мониторинг**. През 2019 г. не е постъпила информация за случаи на насилие и злоупотреба с потребителите. Няма инциденти и травми на потребителите по време на престоя им в дневния център. Не са регистрирани случаи на инфекциозни заболявания.

През юни бе извършена атестация на целия персонал.

ДЦДМУ-СГ „Мечо Пух” работи в близко сътрудничество с Фондация „За децата в риск по света” по 2 програми: „Музика в действие и „Библиотека на играчката”.

Социалните услуги ДЦПЛУ и ДЦДМУ-СГ „Мечо Пух” имат един управител.

2.4. Дневен център за деца с увреждания – седмична грижа „Ранна интервенция“ (ДЦДУ – СГ „Ранна интервенция“)

Сдружение „Дете и пространство” управлява тази социална услуга от самото ѝ създаване през 2012 г. Тази иновативна услуга е създадена като център за ранна интервенция по проект на самото Сдружение „Предизвикателството да бъдеш родител“, финансиран от ОПРЧР. Основната цел е предотвратяване на институционализирането на новородени и кърмачета с увреждания, хронични заболявания и ниско тегло. В настоящия ДЦДМУ работи екип, обучен в рамките на същия проект.

През 2019 г. специалистите от Центъра активно подкрепяха 50 деца и техните семейства при капацитет на услугата 10 деца. Към услугата функционира група за родителска взаимопомощ с участие на над 20 родители, като всеки от тях е запознат с етапите на ранно детско развитие. Родителите получават подкрепа в справянето със затрудненията в дома, на площадката, при лекаря. Споделят спокойно трудностите, които имат в групата и трупат опит, който да използват в подпомагането на другите родители. Те също така получават и консултации от детския психиатър, консултант към Центъра.

Участия в конференции, форуми и срещи за промотиране на услугата:

- Участие на психолог от услугата, представител на Сдружението, в работни срещи на Алианс за ранно детско развитие, за разработване на рамка за застъпничество и комуникационна стратегия;
- Участие на управителя и психолога в Регионален форум с международно участие „Добри образователни и професионални практики в областта на социалните дейности“;
- Участие на управителя в Заключителна конференция по проект „Разкриване на общностен център за предоставяне на почасови социални услуги "Личен асистент", "Социален асистент" и "Център за социална рехабилитация и интеграция“;
- Участие и представяне на Веселина Йорданова „Границата между потъването във виртуалната реалност и психичните смущения при деца от 0 до 3 години. Влиянието на гледането на телевизия в тази възраст върху психичното развитие на детето“ в конференция, организирана от Нов български университет в партньорство с УНИЦЕФ България.

Развиване на професионалния капацитет на екипа:

- Кинезитерапевт и ерготерапевт преминаха въвеждащ курс по „Релационна моторика“ и психомоторни практики;
- Екипът на центъра премина обучение, организирано от АСП за повишаване на капацитета на служителите в сферата на закрилата на детето, социалните услуги и социалното подпомагане“ – Проведени 12 групови и 4 индивидуални супервизии.

През отчетния период базата на Центъра се ползваше за обучение на студенти от РУ „Ангел Кънчев“ – професионално направление „Социални дейности“ и „Ерготерапия“.

2.5. Център за социална рехабилитация и интеграция „Детски кът за развитие“

През 2019 г. в Център за социална рехабилитация и интеграция „Детски кът за развитие“ са получили терапевтична грижа и психологична подкрепа 65 деца и техните семейства. Проведени са индивидуални и групови сесии с деца, сесии за консултиране с родители и срещи за обратна връзка с родители. Определящи за насочването към услугата са клиничната преценка и разпознаването на симптомите на психично страдание. Насочването е резултат от екипното обсъждане на клиничните наблюдения от срещите с едно дете или юноша и родителите му и акцентът в нея не е медицинската диагноза, а описанието на специфичните затруднения, които това дете или юноша изпитва във връзката си с езика, с тялото, с времето и пространството, с гласа и погледа, с обектите и с другите хора. Преценката ориентира за естеството на психичното страдание, неговата тежест и степента на риска от социално изключване. Тя дава основните насоки за избор на подходящата за всеки отделен случай форма на терапевтична работа.

Капацитетът на ЦСРИ – ДКР е 20 места. Приключили ползването на услугата с положителен ефект за детето/младежа и неговото семейство са 15 деца/младежи.

Предоставянето на терапевтичните грижи се извършва в тясна връзка със здравни, социални, образователни институции. За да се осъществи единен подход в работата с детето и неговото семейство е необходимо регулярното провеждане на срещи за междуинституционално сътрудничество за обсъждане на конкретни случаи и планиране на съвместни действия.

Клиничните случаи, които психолозите представят на модулите и семинарите на БОЛП, представят терапевтичната работа в „Детски кът за развитие“. Те илюстрират някои от

основните опорни точки в срещите с децата и юношите с психично страдание. Психолозите на Детски кът за развитие са ядрото на терапевтичния екип на Сдружение „Дете и пространство“ (СДП). Във връзка с естеството на работата и дейността на екипа е задължително специалистите да притежават нужния професионализъм, личностна нагласа и мотивация, съчетани с качества и умения за работа с деца и младежи с психически страдания. През 2019 г. в ЦСРИ „Детски кът за развитие“ са проведени общо 10 групови супервизии и 4 индивидуални.

Създадени са условия за надграждане на знанията и практическите умения на психолозите, чрез участия и представяне на случаи в семинарите и модулите на „Българското общество за лаканианска психоанализа“ - БОЛП. Психолозите от Центъра предоставят екипни и индивидуални супервизии за предотвратяване на емоционално прегряване на екипите на ДЦДМУ-СГ „Мечо пух“, ЦНСТ „Вяра“, ЦНСТ – 2 и ДЦМУ.

„Детски кът за развитие“ организира информационна среща в Русе относно възможностите за превенция на насилието над деца и подрастващи с присъствието на 22 експерти от различни институции. По време на срещата бяха дискутирани както различните типове насилие срещу деца, така и факторите, които го пораждат. Целта на срещата беше да се обсъдят и набележат мерки за превенция на подобен тип поведение чрез сътрудничество между институциите, неправителствения сектор и гражданите.

II. Реализиране на проекти и програми.

През 2019 г. СДП приключи успешно изпълнението на договорите на два проекта по ОПРЧР - **Повишаване на качеството на социалната работа в социални услуги за деца - по-висок капацитет и гаранция за устойчивост за Сдружение „Дете и пространство“** и **Създаване на социално предприятие към Сдружение „Дете и пространство“** - подкрепа за достоен и пълноценен живот на младежи с увреждания.

Проектът за социално предприятие бе изправен пред редица предизвикателства поради липса на интерес в общността към този начин за създаване на нормален трудов живот за хора с увреждания и като следствие – твърде слаби приходи от продажби на продукцията на социалното предприятие - керамично ателие. Положени бяха много усилия за осигуряване на устойчивост на проекта, чрез осигуряване на работни места за една година след приключването му за 7 от наетите лица с увреждания. СДП не е стопанска организация и не генерира приходи от пазарна дейност, поради което осигуряването на заплащането на тези младежи за срок от 12 месеца до 31 юли 2020 г. остава предизвикателство и мобилизира целия ресурс на Сдружението. Може да се отчете изключително благоприятното въздействие върху младежите с увреждания на работата, осигурена в рамките на проекта – те бяха включени в нормална работна среда, наравно с всеки трудещ се гражданин, за първи път в живота им получиха работно място, трудов договор и трудова книжка. За съжаление все още в България няма създадена обществена чувствителност към социалната икономика, за да може да се стигне до реална устойчивост на работните места, създадени с европейско финансиране.

Договорът по проекта за обучение на заети лица - работещи в СДП, бе успешно финализиран и средствата по него - верифицирани от управляващия орган.

През 2019 г. продължи сътрудничеството между Сдружението и мрежата „Деца на затворници – Европа“, член на Федерацията „За връзка деца – родители“ /FREP/ в рамките на проект „Папа +“. СДП стана член на мрежата с намерение да развива активно дейността по подкрепа на лица, лишени от свобода за връзката им с техните семейства.

През декември 2019 г. бе проведена среща между представители на СДП, на мрежата „Деца на затворници – Европа“ и представители на ГДИН в Софийския затвор, където в предишния отчетен период бе осигурено финансиране от мрежата за арт клуба към затвора. Бе получена информация за дейностите в този клуб и възможностите за продължаване на подкрепата за затворници - бащи и връзката им с техните деца и в други места за лишаване от свобода в България. Изпълнителният директор на Мрежата Лиз Ер бе насреща в УНИЦЕФ – България, организирана от СДП, за набелязване на пресечни точки в работата и бъдещи дейности. Сдружението през 2020 г. ще търси възможности за външно финансиране на дейности, свързани с акцентите в работата на „Деца на затворници“ – Европа.

Лиз Ер бе на среща и с представител на инициативата за подкрепа на възстановителното правосъдие, в която СДП участва активно от 2018 г., поради факта, че дейността на „Деца на затворници“ – Европа на практика представлява прилагане на възстановителни практики.

През 2019 г. СДП се включи като партньор в **проект за стратегическо партньорство IREAMS („За едно разумно включване на децата с аутизъм в училищна среда“)** (Projet de partenariat stratégique ERASMUS +, IREAMS). През ноември 2019 г. представител на СДП участва в работна среща по проекта в град Рен, Франция. По време на срещата бе представена дейността на Сдружение „Дете и пространство“ и работата на Център за социална рехабилитация и интеграция „Таралежи“. Фокус на представянето беше работата на специалистите с деца с разстройства от аутистичния спектър и работата ни с училищата и детските градини на тези деца.

Също така беше обсъдено участието на Сдружение „Дете и пространство“ в проекта и по-конкретно дейностите, в които Сдружението е включено и ще реализира в следващите две години. Беше изяснено, че СДП ще се включи чрез директора на Центъра за социална рехабилитация и интеграция „Таралежи“, който Сдружението управлява.

III. Съвместна дейност на СДП с общини в България. През 2019 г. Сдружението продължи да бъде партньор и изпълнител по договори с различни общини в България по изпълнение на проекти в социалната сфера.

1. С Община Кюстендил

През 2019 г. Сдружение „Дете и пространство“ продължи изпълнението на тригодишен договор община Кюстендил /в качеството на „Конкретен бенефициент“/ на проект „Приеми ме 2015“ - процедура за директно предоставяне за безвъзмездна финансова помощ BG05M9OP001-2.003 по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г. с срок на действие до м. декември 2020 година. През 2019 г. бяха проведени над 30 индивидуални супервизии на приемни семейства с настанени в тях деца от градовете Кюстендил и Дупница. Групови и индивидуални супервизии, две специализирани обучения на екипа на Отдела по приемна грижа, както и едно обучение на членове на Комисиите по приемна грижа и експертите от РДСП/ДСП/ОЗД при община Кюстендил.

2. С Община Габрово

През май 2019 г. приключи договор с община Габрово за провеждане на супервизии на екипите в ЦНСТ, управлявани от общината, които бяха извършвани по график от специалисти на Сдружението.

IV. Развитие на терапевтичния модел на Сдружение „Дете и пространство“

Основната дейност на терапевтичния екип на СДП и през 2019 г. остава подкрепата на човешките ресурси във всички социални услуги, управлявани от Сдружението чрез индивидуални и групови супервизии, чрез различни форми на подкрепа на отделните екипи – „клинично изслушване на екипите“, кратки надграждащи обучения, участие в обучения на други организации, провеждане на работни срещи и тимбилдинги.

Точният брой на супервизиите и обученията, както и имената на супервизорите и обучителите, са включени в отделните отчети на услугите.

Ядрото на терапевтичния екип е в град Русе: д-р Биляна Мечкунова, Милена Попова, Любов Лукарева, Ана Анчева, Веселина Василева. Членовете на терапевтичния екип от София са д-р Любомир Жупунов, Анет Маринова, Блага Банова.

В Русе членовете на терапевтичния екип работят в двете иновативни интегрирани здравно-социални услуги, създадени и разработени от сдружението: ЦСРИ „Детски кът за развитие“ и Дневен център за деца с увреждания – седмична грижа /“Ранна интервенция“/. Един от начините, чрез който се постига интегрирания характер услугите, предоставяни от ЦСРИ „Детски кът за развитие“, е участието на д-р Биляна Мечкунова, ръководител на ДЮПЦЗ и Милена Попова, психолог в ДЮПЦЗ в ежемесечните групови супервизии на Центъра, които се провеждат от терапевтичния директор.

Интегрираният здравно-социален характер на ДЦДУ – СГ се постига чрез включването в дейностите му на д-р Любомир Жупунов. А груповите супервизии се провеждат също от терапевтичния директор. Сериозен резултат от дейността на този Център е, че всички деца, които са ползвали услугите му в ранна детска възраст, впоследствие успяват да се включат пълноценно в детски колектив /ясла, детска градина/.

Членовете на терапевтичния екип в Русе осигуряват регулярни индивидуални и групови супервизии на останалите услуги, които управлява СДП там. Особено ценен е опитът на д-р Биляна Мечкунова и Милена Попова като супервизори на ЦНСТ Вяра. Този опит е описан в Бюлетина на СДП, 2017 г. като „клинично придружаване на екипите“. От 2019 г. супервизиите и подкрепата на екипа на ЦНСТ 2 са поети от Любов Лукарева. Усилието на терапевтичния екип по отношение подкрепата на работещите в резидентните услуги, управлявани от СДП, е постепенното въвеждане на терапевтична резидентна грижа, което е особено сложен процес, изискващ комплексни и постоянни усилия.

Редовни супервизии и включване в обучения получават и екипите на двата дневни центъра за деца и младежи с увреждания. Забележителните резултати от петгодишната работа на двата центъра станаха видни за всички по време на тържеството, посветено на 5-та им годишнина. Друг резултат, който пряко касае работата на терапевтичния екип, е участието на Дневния център за деца „Мечо Пух“ с представяне на случай във втората среща на интердисциплинарната изследователска лаборатория „Детето и неговите симптоми“, която се състоя през април 2019 г. в град Русе.

В София усилията бяха насочени към комплексна подкрепа на ЦСРИ „Таралежи“, който СДП управлява от края на 2018 г. Целта на терапевтичния директор беше екипа на Центъра да се включи в максимален брой обучения и да бъде подкрепян от всички членове на терапевтичния екип, както и от външни за сдружението супервизори като Теодора Павлова. Един от резултатите е въвеждането на групова работа с родители, а дългосрочната цел е услугата да се специализира и да предоставя дейности в подкрепа на деца под 3 години и техните родители.

Подкрепата на екипите на двете ЦНСТ в София продължи да се осъществява чрез регулярни супервизии и работата на трудотерапевта от ЦСРИ „Таралежи“ с децата от ЦНСТ Люлин.

Работата на терапевтичния екип е свързана и с факта, че услугите в общността, които управлява СДП в Русе и в София са отворени и приемат и деца, живеещи в резидентна грижа. Така децата и младежите, които живеят в ЦНСТ-та, управлявани от СДП, посещават дневните центрове за деца и младежи с увреждания в Русе, както и ЦСРИ „Детски кът за развитие“, а в София – ЦСРИ Таралежи.

Може да се каже, че през 2019 г. работата на терапевтичния директор и на терапевтичния екип бяха насочени към: 1/ подкрепата на интегрираните иновативни услуги, които управлява сдружението, които посрещат деца с различни страдания и проблеми и подкрепят родителите им; 2/ развитието на терапевтична резидентна грижа; 3/ споделяне и разпространяване на опита на терапевтичния екип със сродни специалисти и организации.

V. Участие на СДП в партньорски мрежи и инициативи

1. Участие в мрежи и алианси.

През 2019 г. СДП продължи активното си участие в инициативите и работните групи на Националната мрежа за децата.

1.1. Участие в Обединение „Детство без насилие“

Сдружение „Дете и пространство“ излъчи свой представител в мащабна национална платформа - Обединение „Детство без насилие“, включващо 19 неправителствени организации и експерти. Обединението бе създадено по инициатива на Националната мрежа за децата през септември 2018 г. за общи действия срещу насилието над деца, провокирани от липсата на напредък в държавните политики и практики, липсата на споделено разбиране в обществото и задълбочаването на проблема през последните години. Членовете на Обединение „Детство без насилие“ си поставят за цел Обединението да се превърне в мащабна платформа, включваща представители на всички сфери на обществото – граждански организации, родители и граждани, институции, бизнес, медии, която работи за установяване на нулева търпимост към насилието над деца. Представител на СДП в обединението е Анет Маринова.

2. Участие в Алианса за ранно детско развитие

На 16 октомври 2018 г. в гр. София се състоя среща за учредяване на Алианса за ранно детско развитие. Сдружение „Дете и пространство“ е член на координационното звено на Алианса за ранно детско развитие за период от 18 месеца - /от 10.2018 г. до 03.2020 г./ Алиансът има общ съвет, група за споделяне на информация онлайн, координатори на отделни работни групи, които обменят информация онлайн. СДП е ангажирана в работната група, която следи обществените нагласи и работа с деца в ранна детска възраст. Веселина Тончева от СДП е координатор на групата.

През 2019 г. СДП е участвало в конференции и семинари за ранното детство, организирани бяха шест работни срещи на групата за промяната на обществените нагласи. Бе съставен работен план на групата. Най-важни дейности през годината: очертаване и анализиране на обществените нагласи за ранно детско развитие чрез изготвяне на кратка анкета, която за жалост не бе публикувана поради крайно негативните тенденции към различните проучвания, засягащи деца и разразилите се отрицателни нагласи към националната стратегия за детето. Тази бе и причината за спиране на планирана комуникационна кампания. През юли бе взето решение за

изработване на уебсайт - платформа с информация за услугите за деца и представяне на тематиката на ранното детско развитие в цялост. Групата за обществени нагласи с координатор Веселина Тончева отговаряше за изготвянето на текстове за уебсайта, които да обясняват какво е РДР и каква е ролята на самия Алианс. Бяха изготвени два основни текста, както и беше избрано и лого след направен конкурс.

На конференция през септември „Ранно детско развитие: наука и практика“ в София Сдружение „Дете и пространство“ представи изследване за влиянието на медиите върху ранното детско развитие.

В последното тримесечие на 2019 г. СДП се включи във временна работна група на Алианса за преразглеждане на основните приоритети за 2020 г. В края на ноември 2019 г. бе организирано обучение с цел да изгради споделено разбиране сред членовете на Алианса относно ключови концепции и политики в подкрепа на ранното детско развитие, което да подпомогне обединението при разработване и изпълнение на общи застъпнически и комуникационни действия.

3. Участие в мрежата в подкрепа на възстановителното правосъдие

През 2019 г. СДП продължи активно участието си в инициативата в подкрепа на възстановителното правосъдие в България, която обединява специалисти от академичната правна общност, НПО, юристи, специалисти в социалната работа, психолози и други експерти, които в партньорство с водещи специалисти от САЩ и ЕС искат да подкрепят въвеждането в българската юридическа система и най-вече в общността действия по възстановителното правосъдие. Става дума за лица, лишени от свобода, които след излежаване на присъдата си са напълно negliжирани от общността и нямат възможност за реинтеграция и избягване на рецидивите. Това особено много засяга младежите и децата в конфликт със закона, за които в България няма изградена адекватна институционална система за интеграция и подкрепа. СДП имаше представителство на две срещи на алианса през годината, посветени на нови форми на подкрепа за възстановителни практики и обмяна на опит с колеги от други държави.

4. Участие в учредяването на Гражданска платформа за социална политика

През 2019 г. в България възникна кризисна ситуация относно влизането в сила на новия закон за социалните услуги от януари 2020 г. Като активен участник от страна на НПО в изработването на самия закон и застъпник на по-висока степен на социална защита за деца и лица в риск, СДП се включи активно в междуинституционалната работна група по изработване на подзаконовите нормативни актове, свързани с новия закон. Влизането в сила на закона обаче бе спряно в резултат на съзнателни атаки на определени обществени групи и политически сили. СДП стана и учредител на Гражданска платформа за социална политика заедно с над 50 други НПО. Тази инициатива възникна като резултат от срещи между основните НПО в България, дали със своята експертиза и упорит труд през изминалите 15 години облика на съвременните социални услуги в страната. Макар Платформата да положи максимални усилия чрез различни действия и комуникационни канали да подкрепи влизането в сила навреме на новия закон, тази цел не можа да бъде постигната и гласът на разума и професионализма да бъде чул. През 2020 г. СДП ще продължи да подкрепя дейността на алианса. Отлагането на новата законова рамка за доставяне на социални услуги в България е твърде негативно явление за всеки доставчик на такива услуги, тъй като създава атмосфера на несигурност, което в крайна сметка вреди на потребителите – деца и лица с трайни увреждания и във висок риск и техните семейства.

VI. Комуникационна дейност, срещи в общността

През 2019 г. Сдружението продължи активната си работа съвместно с общините, на чиито територии управлява социални услуги, по посока включване на потребителите в обществения живот и социализирането им, както и популяризиране на своите дейности. Децата и младежите от София и Русе традиционно участваха в коледни, великденски, пролетни базари, където излагаха изработеното от тях в различни ателиета и интегрирани дейности, в които участват в съответните услуги, както и в социалното предприятие на СДП. Бяха организирани спортни празници, игри на открито, празнуване на лични годишнини. Благодарение на подкрепата на дарители стана възможно децата и младежите от резидентните услуги, които са подвижни, да отидат на летен морски лагер или на почивка на планина.

За всички тези прояви може да бъде открита информация на сайта на СДП и на ФБ страницата на Сдружението:

www.childandspace.com

<https://www.facebook.com/childandspace>

VII. Дарителски кампании

1. Договор за дарение с МЖК

Изпълнен бе договор за дарение, сключен на 20 май 2019 г. с „Благотворителна Фондация към Международен Женски Клуб-София за подкрепа дейността на Сдружение „Дете и пространство“ по проект „По-добра грижа за деца с интелектуални и физически увреждания“ в размер на **13 970 лева** (тринадесет хиляди деветстотин и седемдесет лева). Дарението е предназначено за нуждите на децата, настанени в ЦНСТДМУ „Слънце“ и ЦНСТДМУ „Св. Стилиян“ и разпределено по дейности за ремонт на дворни алеи към ЦНСТДМУ „Слънце“- Слатина за осигуряване на безопасна среда за движение на инвалидни колички и детска игра; закупена инвалидна количка за юноша от ЦНСТДМУ „Слънце“ – Слатина, с тежка форма на церебрална парализа; организация и провеждане на лятна почивка за децата и младежите от ЦНСТДМУ „Слънце“- Слатина и ЦНСТДМУ „Св. Стилиян“ - Люлин; културни събития.

2. Всяка година наши основни дарители в кампания за **благотворителна продажба на календари на „Дете и пространство“** са „Огняново К“ АД, които закупили 100 броя календари на стойност 700 лева, 155 детска градина "Веселина" в София с директор Нели Кацарска, фирма „Капресто“ ЕООД и други.

Специални благодарности изказваме на художничката Роза Енгитарова, която организира благотворителна изложба в полза на децата и младежите от ЦНСТДМУ в град София.

Други наши дарители бяха Българска църква в Монрео, Българска християнска църква в град Русе и много частни лица.

VIII. Финансова информация

1. ПРИХОДИ - През 2019 г. приходите от нестопанска дейност на СДП са в размер на 1,229 хил. лв., а през 2018 г. са били 1,289 хил. лв.

През 2019 г. приходите от стопанска дейност на СДП са в размер на 9 хил. лв., а през 2018 г. са били 20 хил. лв.

2. РАЗХОДИ – През 2019 г. разходите за нестопанска дейност на СДП са в размер 1,220 хил. лв., а разходите за стопанска дейност са в размер на 9 хил. лв. За сравнение през

2018 г. разходите за нестопанска дейност са били в размер на 1,312 хил. лв., а за стопанска дейност са били 21 хил. лв. Най-голям дял имат разходите за заплати и осигуровки, които са на стойност 879 хил. лв. за 2019 г.

3. ФИНАНСОВ РЕЗУЛТАТ – За 2019 г. финансовият резултат от нестопанска дейност е печалба в размер на 5 хил. лв., а от стопанска дейност не е реализиран резултат. За сравнение през 2018 г. финансовият резултат от нестопанска дейност е бил загуба в размер на 22 хил. лв., а резултатът от стопанска дейност е бил загуба в размер на 1 хил. лв.

4. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ – към 31.12.2019 г. Сдружението има сключени 80 трудови договора.

5. РИСКОВЕ

Рискът може да се дефинира като несигурността дадена прогноза да съвпадне с действителността под влиянието на различни фактори.

Систематични или “Общи” рискове

Систематичните рискове са тези, които действат на макроекономическо ниво, оказват влияние на стопанските субекти, но не са под прекия им контрол каквито са политическия и макроекономически рискове. Съгласно проучванията на НСИ за стопанската конюнктура през 2020 г., инвестиционният климат като цяло е благоприятен за бизнеса, което минимизира политическия риск.

Макроекономическият риск се характеризира чрез основните макроекономически индикатори - брутен вътрешен продукт, валутни курсове, лихвени равнища, инфлация, бюджетен дефицит, безработица и др. Поради валутният борд, стабилността на ЕС, стабилността в социалната сфера и очаквания икономически растеж се очаква Сдружението да продължи успешната си дейност.

Несистематични рискове

Несистематичните рискове са рискове, върху които СДП има пряк контрол. В зависимост от пораздащите ги фактори, несистематичните рискове се разделят на бизнес и финансов риск, които поради дългогодишният опит на Сдружението и работата му в конкретна тясно специализирана сфера оказват минимално влияние.

6. НАМЕРЕНИЯ

През 2020 г. Сдружението възнамерява да продължи дейността си в социалната сфера.

7. СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

В края на 2019 г. за първи път се появиха новини от Китай за COVID-19 (Коронавирус), когато ограничен брой случаи на неизвестен вирус бяха докладвани на Световната здравна организация (СЗО). През първите няколко месеца на 2020 г. вирусът се разпространи в световен мащаб, включително и в България, и отрицателното му въздействие набра скорост. Ръководството оценява това събитие като некоригиращо събитие по смисъла на НСС, приложими в България.

Д-р Любомир Жупунов
Председател на УС

